

Ільїна А.О.,

аспірант кафедри економічної теорії та конкурентної політики,
Київський національний торговельно-економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОБҐРУНТУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІЛЕЙ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Анотація. У статті визначено стимулюючу роль держави у здійсненні інноваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, проаналізовано характер розвитку відносин між суб'єктами інвестиційного процесу в Україні. Розроблено систему цілей як інструментів удосконалення впливу держави на протікання інвестиційного процесу, досліджено основні підходи до їх застосування.

Ключові слова: державне стимулювання інвестиційного процесу, інвестиції, суб'єкти інвестиційного процесу, інноваційно-інвестиційна діяльність, інвестиційний проект.

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток є настановою і фактично змістом сучасного інвестування, його стимулювання має розглядатися в контексті пріоритетних інструментів стратегічного управління розвитком держави. Держава, формуєчи сприятливі умови для здійснення інвестиційної діяльності суб'єктами господарювання, сприяє залученню потенційних інвесторів та реалізації інвестиційних проектів, спрямованих на зміцнення конкурентоспроможності окремих підприємств, галузей та регіонів і на розвиток країни в цілому. Однак система державного стимулювання потребує створення сучасної розвинутої і мобільної конструкції, здатної оперативно реагувати на зміни ринкового середовища, надавати вчасного регулюючого впливу на інвестиційний процес за інноваційним вектором.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробкою заходів щодо посилення впливу держави на інвестиційний процес займалися українські та зарубіжні науковці: Л.М. Борщ [1], А. Дамодаран [2], Ю.В. Кіндзерський [3], І.В. Крючкова [4], А.Н. Лінк [5], С. Поелхекке [6], В.Ф. Проскура [7], Г.А. Стасюк [8], С. Салакьюз [9], Д. Стоуелл [10], О.І. Ступницький [11], І.Б. Хома [12], Ф.Дж. Фабоцці [13], Л. Федулова [14], В. Шевчук [15] та багато інших. Аналізуючи їх праці, можна дійти до висновку, що державне стимулювання інвестиційного процесу – найважливіша складова частина державного регулювання, що створює суб'єктам господарювання можливість реалізації власних економічних інтересів на основі їх узгодження із суспільними в цілому з метою створення, освоєння, поширення застосовування результатів інноваційно-інвестиційної діяльності відповідно до сформованого попиту на ці результати.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак у літературних джерелах сутність державного стимулювання інвестиційного процесу носить лише суто теоретичний характер та не має практичної цінності. Недостатньо приділялася увага самим стимулюючим важелям інвестиційного процесу, через що на сьогодні в Україні досі не було визначено основних підходів, за

якими розроблялася б система цілей, спрямованих на розвиток інноваційної інфраструктури та поліпшення інвестиційного клімату в країні.

Мета статті полягає у дослідженні системного взаємозв'язку поетапних цілей державного стимулювання інвестиційного процесу за функціональним, системним та інституціональним підходами.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні досі не розроблена національна стратегія інвестиційної безпеки суб'єктів інвестиційного процесу, у тому числі не визначено реальні механізми державної підтримки інвестиційних проектів інноваційного характеру. Через це держава не створила системної конструкції регулювання інвестиційного процесу, де своє місце мали знайти громадські й асоційовані підприємницькі утворення, які надавали б об'єктивну інформацію населенню з приводу соціального та екологічного ефекту від реалізації інвестиційних проектів, а також здійснювали б інформаційне обслуговування підприємств щодо захисту їх прав власності від економічної злочинності, протидії протиправним поглинанням, активізуючи інноваційно-інвестиційну діяльність, і, отже, зміцнення конкурентного статусу українського бізнесу.

Відповідно, перехід економіки України на інноваційну модель розвитку потребує обґрунтування системи цілей та інструментарію стимулювання інвестиційного процесу в контексті управлінського забезпечення розробки інноваційної стратегії економічного і соціального розвитку країни, яке з урахуванням зарубіжної практики державі варто здійснювати на

Рис. 1. Система цілей державного стимулювання інвестиційного процесу

Джерело: розроблено автором на основі [3; 4; 6; 9; 10]

основі трьох підходів, а саме функціонального, системного та інституціонального (рис. 1).

Перший підхід визначено як функціональний, спрямований на підтримку й удосконалення функціонального комплексу суб'єктів інвестиційного процесу. За такого підходу держава має здійснювати стимулюючі заходи на основі створення умов, перш за все, для нагромадження внутрішніх інвестиційних ресурсів.

За даними Державної служби статистики України [16], на сьогодні реального нагромадження внутрішніх інвестиційних ресурсів підприємств не відбувається, на що особливо вплинуло суттєве збільшення рівня інфляції і, як наслідок, знецінення амортизаційних і оборотних коштів підприємств. За таких умов у багатьох підприємств не вистачає власних ресурсів навіть на підтримку досягнутих обсягів виробництва, а тим більше на технічне переозброєння чи збільшення випуску продукції. Відповідно, падіння виробництва призвело до зменшення прибутковості реального сектору економіки, а отже, і можливостей нагромадження інвестиційних ресурсів. Збільшення вартості кредитів комерційних банків та велика частина відсоткових платежів за рахунок валових витрат заблокували процеси розвитку інвестиційного оздоровлення економіки України. Водночас через відсутність доступу до національної економіки інвестицій у необхідних обсягах ззовні та наявність значних невикористаних (втрачених) внутрішніх ресурсів політика лише зовнішнього інвестування для цілей стабілізації та розвитку економіки не забезпечила бажаного результату.

Таким чином, створенню належних умов для нагромадження внутрішніх інвестиційних ресурсів сприятиме якісне планування фінансово-грошових потоків за функціоналом раціонального співвідношення між власними і залученими коштами. І, як підкреслює С. Поелхекке [6], не варто сподіватися на надходження великих обсягів прямих іноземних інвестицій, оскільки навіть за умов сприятливої політичної та економічної ситуації вирішальне значення в розвитку економіки мають внутрішні інвестиційні ресурси та резерви.

У системі забезпечення зростання внутрішніх інвестиційних ресурсів має бути включено надання адресної фінансової допомоги науковим установам і проектно-конструкторським організаціям, які працюють над новітніми науково-технічними розробками, а також фінансової підтримки державним та іншим підприємствам, діяльність яких спрямована на виробництво конкурентоспроможної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках. Це має передусім стосуватися підприємств, які вже адаптувалися до ринкового механізму господарювання, здатні ефективно використовувати кошти і на цій основі протягом найкоротшого часу нарощувати обсяги виробництва [14, с. 16].

Як свідчить зарубіжний досвід, держава стимулює включення в інвестиційний процес внутрішніх інвестиційних ресурсів приватних підприємств, підтримуючи фінансуванням пріоритетні інвестиційні проекти. Таке фінансування здійснюється за рахунок коштів бюджету розвитку і бюджету споживання, який має бути побудований за системою нормативів, визначаючих мінімум бюджетної забезпеченості в частині поточних і капітальних соціальних витрат на душу населення [1, с. 230, 232; 2].

Є доцільним і впровадження PR-інструментарію, що дає змогу відкривати інформацію про емітента, випускаючого в обіг цінні папери, через які здійснюється значна частка інвестування, сприяючи перерозподілу капіталу між галузями, суб'єктами фондового ринку, територіями та верствами населення. Завдяки використанню PR-інструментарію до потенційних інвесторів доносять відомості щодо інвестиційної привабливості підприємства, підкреслюючи його ділову репутацію, у чому інвестори

можуть переконатись на підставі аналізу його фінансового стану [2; 11, с. 82–84]. Усе це сприятиме здійсненню постійного взаємного інформування інвесторів та реципієнтів інвестицій про планові зміни, що посилює мотивацію інвестиційних компаній вкладати свої ресурси у прибутковий інноваційний бізнес.

Ефективність функціонування інвестиційно активних суб'єктів господарювання суттєво залежить від якості процесу відтворення основних засобів, а отже, і амортизаційної політики держави.

Так, в Україні за останні роки нарахування амортизаційних коштів спричиняє лише зменшення бази оподаткування прибутку та практично не впливає на поліпшення процесів відтворення. Об'єктивна потреба у масовій заміні зношеного обладнання та устаткування, оновленні виробничого апарату та відновленні порушених відтворювальних пропорцій потребує від держави радикальних заходів.

Є хибною політика надання переваги придбання іноземної продукції за наявності власних не завантажених держзамовленнями виробництв, які мають передові науково-технологічні розробки і здатні запропонувати аналогічну за якістю продукцію [3, с. 152]. Тобто нагальним є створення державою умов для зменшення залежності країни від імпорту стратегічних ресурсів, а також для поліпшення платіжного балансу за рахунок пріоритетного розвитку галузей і виробництв із випуску імпортозамінної продукції. У низці галузей варто орієнтуватись на створення завершених вертикально структурованих виробничих комплексів на базі більш поглибленої переробки сировини і випуску кінцевої продукції на рівні світових стандартів. Стимулювання прискореного розвитку високоефективних галузей має поєднуватися з виведенням неефективних виробництв, упровадженням прогресивних ресурсозберігаючих технологій, зниженням техногенного впливу на навколишнє середовище. І в цій системі заохочень держави щодо сприяння заміні застарілого обладнання новітньою українською продукцією необхідно розглядати амортизацію як пільговий інструмент.

На третьому етапі стимулювання держава має акцентувати увагу на покращанні ефективності банківського кредитування як фактору прискорення швидкості оновлення основних засобів та зменшення їх ступеня зносу.

За нинішніх умов банківські установи нерідко встановлюють нерівні умови кредитування для різних категорій суб'єктів господарювання, кредитуючи, наприклад, компанії своїх власників, які мають тісні зв'язки із владою. Відповідно, нерівні можливості позик створюють проблему для фактично кредитоспроможних підприємств, які за допомогою банківських кредитів могли б активізувати інвестиції у перспективні інноваційні проекти.

Так, запобіганню непорозумінням між банківськими установами та суб'єктами господарювання сприятиме, по-перше, встановлення обмежень на банківську маржу залежно від розміру кредиту, наявності державних гарантій за ним та кредитоспроможності позичальника; по-друге, здійснення рефінансування банків під заставу векселів платоспроможних підприємств за ставкою, наприклад, до 4%; по-третє, заборона банкам переглядати умови кредитних угод в односторонньому порядку [3, с. 163, 504; 10]. Усе це зумовить забезпечення доступних умов надання інвестиційних кредитів та їх достатньо низької вартості і мінімізацію можливості переливу у спекулятивну сферу.

Другий підхід до обґрунтування системи цілей державного стимулювання інвестиційного процесу сформульовано як системний, тобто покликаний регулювати систему відносин між державою, інвесторами та реципієнтами інвестицій, які можуть бути як резидентами, так і нерезидентами.

Так, виходячи з проголошеної Україною орієнтації на інтеграцію до світової економіки, питання залучення інвестицій у промисловий сектор набуває особливої актуальності. Відповідно, активізація інвестиційного процесу у промислових підприємствах є домінантою політики держави щодо стимулювання інвестиційного процесу за системним підходом, спрямованого на збільшення кількості як інноваційно-активних промислових підприємств, так і реалізованих ними інноваційних проектів.

Відсутність належного цільового фінансування інноваційної діяльності в Україні значно стримує інноваційний розвиток, оскільки переважна більшість інновацій реалізується за рахунок суттєво обмежених власних коштів підприємств, що гальмує реалізацію їх інноваційного потенціалу. Тому проблеми формування інвестиційної привабливості інноваційно-активних промислових підприємств є стратегічними, їх розв'язання створює базис для виходу національної економіки на нові рубежі конкурентоспроможності. Тобто стратегія розвитку, спрямована на забезпечення швидкої модернізації економіки через широке використання новітніх науково-технологічних досягнень, має складати основу державного планування.

Державне стимулювання інвестиційного процесу за системним підходом має охопити і питання підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності в країні у зовнішньоекономічному масштабі.

Так, за даними Державної служби статистики України [16], надмірна лібералізація процесу інвестування прямих іноземних інвестицій без достатнього аналізу впливу на економіку України спричинила суттєві збитки промислових підприємств від здійснення зовнішньоекономічної інноваційно-інвестиційної діяльності в 2014 р. і, як наслідок, зниження рівня їх інноваційної активності в 2015 р., у тому числі і щодо співпраці з іноземними інвесторами. Відповідно, промислові підприємства вважали за потрібне здійснювати інноваційну діяльність за рахунок власних коштів, що сприяло зниженню їх прибутковості внаслідок збільшення інноваційних витрат та зменшення доходів від реалізованої інноваційної продукції. У такому разі підвищення темпів економічного і соціального розвитку країни та ефективності від здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності промислових підприємств потребує врегулювання відносин українського бізнесу промислових підприємств та іноземних інвесторів, чому, за визначенням С. Салакьюза [9], визначальною мірою сприятиме активізація залучення прямих іноземних інвестицій до проектів розвитку окремих територій і галузей через механізми спеціальних (вільних) економічних зон.

Велику роль у залученні іноземних інвестицій у пріоритетні галузі економіки відіграє створення міжнародного спільного підприємства (далі – МСП), що сприяє взаємодії всіх співзасновників із метою забезпечення безперервного процесу вдосконалення виробничої бази, застосування нових технологій, зростання якості продукції, її оновлення задля поліпшення кінцевих результатів спільної діяльності, де великого значення набуває фінансова підтримка з боку держави [7, с. 286, 288–289]. Зарубіжний досвід свідчить, що залучення і використання іноземних інвестицій для входження вітчизняних підприємств в глобальні ланцюги створення доданої вартості є засобом включення держави до системи міжнародного поділу праці. Зацікавленість іноземних інвесторів у створенні МСП зумовлюється можливістю отримати більший доступ до внутрішнього ринку країни, ніж за умов імпорту, котрий стримується нестачею вільноконвертованої валюти [9].

Крім того, стимулювання інвестиційного процесу за системним підходом має спиратися на завдання з удоскона-

лення законодавчої бази з метою усунення суперечностей між нормами фінансового (бюджетного, податкового) та спеціального законодавства, яке регулює інвестиційний процес.

Для посилення стимулювання інвестування ресурсів у розвиток виробництва необхідно знизити загальне податкове навантаження суб'єктів господарювання до економічно обґрунтованого рівня, компромісного між потребами максимального розширення й оновлення виробництва та надходженнями до дохідної частини державного бюджету. З метою забезпечення рівномірності прибутковості окремих видів промислової діяльності прийнятним є запровадження диференційованих ставок податку на прибуток, розмір яких має встановлюватися на певний термін виходячи з пріоритетності розвитку тієї чи іншої галузі. Нижчі від середньогалузевих ставок мають застосовуватися для сфер, де збільшення маси та частки прибутків орієнтовані на споживання продукції інших видів діяльності (машинобудування, харчової, легкої промисловості) [8, с. 69; 13].

Третій підхід до обґрунтування системи цілей державного стимулювання інвестиційного процесу – інституціональний, тобто спрямований на розвиток інноваційних інституцій, до яких залучаються надійні і потенційні інвестори.

На сьогоднішній день ринкова інфраструктура в Україні залишається нерозвиненою. Фактично не створено ринків послуг із консалтингу, лізингу, інжинірингу, юридичного забезпечення підприємництва; не розв'язуються проблеми стандартизації систем обліку і звітності, що надаються інвесторам емітентами цінних паперів; біржова та розрахунково-клірингова системи щодо операцій із цінними паперами залишаються нерозвиненими, як і система оподаткування операцій із цінними паперами.

Таким чином, першим етапом державного стимулювання інвестиційного процесу за інституціональним підходом можна вважати етап формування інституцій ринку цінних паперів.

Для держави важливим є активне сприяння розвитку венчурного бізнесу, тому що вигоди, які отримує суспільство від програм підтримки венчурного капіталу, не обмежуються тільки прибутками венчурних інвесторів. Венчурні інвестиції, по-перше, сприяють освоєнню нових провідних науково-технічних розробок для створення конкурентоспроможних високотехнологічних продуктів та технологій; по-друге, створюють нові робочі місця, підвищуючи рівень добробуту в суспільстві, що має стратегічне значення для довгострокового зростання національної економіки [12, с. 296–297].

Досвід зарубіжних країн є неоцінним для України, де венчурне інвестування – нове економічне явище. Держава у новостворюваних венчурних фондах повинна виконувати не лише функцію стимулювання та фінансування, але й функцію гарантування перспективності проекту, в якому держава бере участь. Подібні заходи потребують стабілізації умов на міжнародних фінансових ринках, коли залучення інвестицій здійснюється шляхом проведення первинного розміщення акцій (Initial Public Offering – IPO) (далі – IPO) на цих ринках. Успішне здійснення IPO багато в чому залежить від якості обґрунтування вибору фондової біржі. Зазвичай на вибір емітентом торговельного майданчика впливають: розмір розміщення, цільова база інвесторів, критична маса ліквідності, законодавча та регуляторна база, витрати, історичний досвід тощо. Проте здійснювати IPO на одній зі світових бірж допускається лише та компанія, яка повністю відповідає вимогам щодо прозорості структури власності та зрозумілості ведення бізнесу [17].

Так, для українських підприємств середнього розміру найдоступнішою для здійснення IPO є Варшавська фондова біржа,

яка на сьогодні є найбільшою фондовою біржею Східної та Центральної Європи. Відповідне інвестування обумовлене невисокою вартістю розміщення та більш гнучкими вимогами до емітента, що виходить на біржі [15].

Однак в Україні неготовність розкривати інформацію про себе за міжнародними стандартами та відсутність кваліфікованого персоналу у сфері підготовки фінансової звітності перешкоджають активному виходу українських емітентів на закордонні фондові ринки. Цьому сприятимуть введення державою міжнародних депозитарних розписок, створення умов для розвитку холдингових форматів, які мають нормувати українського емітента акцій де-факто, а також застосувати альтернативні технології виходу на публічні фондові ринки (процедури зворотного поглинання) на кшталт таких, що використовуються під час виходу на фондові ринки США.

На наступному етапі стимулювання інвестиційного процесу за інституціональним підходом державі необхідно зосередитися на становленні та розвитку інституту лізингу.

Як свідчить світова практика, завдяки лізингу суттєво скорочується період морального старіння техніки, оскільки саме інститут лізингу спроможний значно поживити процес технологічного переоснащення пріоритетних галузей та підгалузей промислового виробництва в умовах інтеграційних процесів, беручи до уваги брак інвестиційних ресурсів у грошовій формі. Як свідчить зарубіжний досвід, лізинг нині є більш вигідним способом фінансування придбання обладнання порівняно з його купівлею за рахунок отримання банківського кредиту за сприятливої інвестиційної політики лізингодавця [2].

За даними Українського об'єднання лізингодавців [18], в Україні майже відсутні альтернативні банківським кредитам джерела довгострокового фінансування інвестицій, тому становлення лізингового бізнесу протікає повільно. Кредити за лізинговою схемою, що були надані українськими банками на період понад два роки, є незначними, тоді як у світовій практиці мінімальний період дії лізингового проекту становить від чотирьох до п'яти років. Таким чином, залучення міжнародних фінансових організацій для довгострокового кредитування українських фінансових установ, у тому числі і лізингових компаній, повинно стати одним з основних елементів стратегії стимулювання інвестиційного процесу.

За інформацією «Євролізинг Україна» [19], країна, вступивши до Євролізингу, отримала нагоду використовувати інформаційну систему про орендовані машини та устаткування в межах єдиного західноєвропейського ринку. За таких умов створення бази даних ринку вторинного високопродуктивного й якісного устаткування, а також лізингодавців і потенційних лізингоотримувачів для швидкого їх партнерського пошуку та укладання угод має вигідну для України перспективу розвитку інвестиційного процесу. Проте українські лізингові компанії мають украй обмежені ресурси для придбання саме того обладнання, яке цікавить потенційних лізингоотримувачів, оскільки ці компанії цілковито залежать від політики використання ресурсів засновників.

Таким чином, прийняття в Україні комплексної державної програми розвитку інституту лізингу стало би поштовхом до переорієнтації банків на довгострокове фінансування інвестиційних проектів та спрямовувало б їх діяльність, по-перше, на розвиток інвестиційної інфраструктури ринку лізингових послуг (підготовку кваліфікованих кадрів, інформаційне висвітлення наданих послуг); по-друге, на надання більш широкого спектра пільг за довгострокового кредитування інвестиційних проектів (більш ніж три роки); по-третє, на розвиток системи

гарантій уникнення будь-якої застави за лізингу; по-четверте, на посилення стимулів для залучення іноземних інвестицій. Фінансування зазначеної програми має здійснюватися щорічно за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел. Обсяг цих коштів як цільових інвестицій для придбання техніки має зазначатися у видатковій частині бюджетів усіх рівнів окремим рядком.

Завершальним етапом стимулювання розвитку інвестиційного процесу за інституціональним підходом є активізація існуючих та створення нових перспективних інноваційних інституцій, зокрема технопарків, що є основним форматом інноваційної інфраструктури країни.

В Україні за теперішньою результативністю діючі інноваційні інституції не адекватні формальній наукомісткості економіки і не здатні забезпечити прорив на світовий ринок високих технологій. Відповідно, напрями активізації роботи існуючих та створення нових перспективних технопарків потребують застосування низки заходів щодо розвитку інноваційної інфраструктури.

Згідно з практикою зарубіжних країн, розвитку технопарків повинен сприяти інститут державно-приватного партнерства, коли держава чітко визначатиме, на які інновації закріплятимуться права власності і доведення до практичного застосування за нею (зокрема, пов'язані з обороною, національною безпекою), а на які інновації з моменту їхнього створення передати права користування і розпорядження бізнесу. До даного процесу бізнес включається не як суб'єкт, що експортує інновації, а як рівноправний партнер, що бере участь на пайовій основі в розвитку національного інноваційного ринку в ролі інвестора, маркетолога, що виводить інновації на ринок, замовника, а за створення певних стимулів – розробника і виробника інноваційних благ [5].

В Україні державно-приватне партнерство теж має ініціюватися державою внаслідок її домінуючої зацікавленості в розвитку інноваційної економіки країни, більш повному використанні ресурсного й інтелектуального потенціалу приватного сектору у суспільних сферах діяльності і зонах традиційної відповідальності держави. Технопарки, технополіси, центри трансферу технологій та інші інноваційні інституції мають створюватися державою, оскільки український приватний бізнес не готовий створити цю інфраструктуру, хоча здатний інвестувати в проекти, які будуть реалізовуватися у цих інституціях. Зрозуміло, що координація взаємодії держави і бізнесу має здійснюватися з єдиного центру відповідно до внутрішньої і зовнішньої політики країни, тобто це потребує формування системної інноваційної моделі об'єднання зусиль державних органів управління всіх рівнів, науково-технологічного комплексу і підприємницького сектору економіки для прискорення використання досягнень науки і техніки відповідно до стратегічних національних пріоритетів країни.

Заслугує на увагу й пропозиція щодо об'єднання інвестиційного потенціалу виробничих комплексів, що мають тісний взаємозв'язок із суміжними виробництвами, у конгломерати – консорціуми, фінансово-промислові групи, до складу яких увійшли б як основні й обслуговуючі їх підприємства галузі, так і взаємозв'язані з ними підприємства інших галузей, а також фінансово-кредитні інституції [1, с. 231]. Загальне управління цими об'єднаннями має здійснюватися спеціально створеними банками (інвестиційними компаніями) або холдингами, змістом діяльності яких є інвестування у спільні проекти зі структурної перебудови і диверсифікації виробництва, взаємне кредитування та зовнішньоекономічна діяльність. Тут державі необхідно приділити увагу реорганізації інвестиційних фондів

та компаній, створених для забезпечення приватизаційних процесів, активізувати роботу з формування нормативно-правової бази відповідно до Закону України «Про інститути спільного інвестування» від 05.07.2012 № 5080-VI, а також розробити та запровадити сучасні регламенти, у тому числі нормативи достатності капіталу та інші, які обмежують ризики інвестиційної діяльності небанківських фінансових інститутів.

Висновки. Запропонована система цілей державного стимулювання інвестиційного процесу за різними підходами є органічною до його змісту. Так, від інтенсивності нагромадження внутрішніх інвестиційних ресурсів підприємств, у тому числі промислових, залежить і рівень активізації інвестиційного процесу на відповідних підприємствах і в цілому виробництва інноваційної продукції, діяльності фінансових інституцій, що забезпечують вільне переливання інвестиційних ресурсів, розвитку ринку цінних паперів. Пожвавлення процесу відтворення основних засобів на сучасній техніко-технологічній базі та за нормами до екологічної безпеки із залученням сучасних методів фінансування, у тому числі лізингу, значною мірою слугуватиме врегулюванню відносин підприємств та іноземних інвесторів, підвищенню інвестиційного клімату в країні і, отже, сприятиме надходженню іноземних інвестицій. Оздоровлення системи банківського кредитування, відновлення довіри суб'єктів господарювання і населення до неї сприятиме створенню нових інноваційних інституцій, зокрема технопарків, інноваційному оновленню економіки. Отже, застосування державою стимулюючих заходів стосовно внесення змін до нормативно-правової бази в частині встановлення податкових та митних преференцій, підвищення обсягу бюджетних видатків такого спрямування для суб'єктів інноваційної інфраструктури можна розглядати як найнагальніші рішення в системі стратегічних заходів.

Література:

1. Борщ Л.М. Інвестиції в Україні: стан, проблеми і перспективи: [монографія] / Л.М. Борщ. – К.: Знання, КОО, 2002. – 318 с.
2. Damodaran A. Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset [Electronic recourse] / Aswath Damodaran. – Third Edition. Wiley Finance Series, 2012. – 974 p. – Accessed mode: <https://books.google.com.ua/>.
3. Кіндзерський Ю.В. Промисловість України: стратегія і політика структурно-технологічної модернізації: [монографія] / Ю.В. Кіндзерський; НАН України; ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2013. – 536 с.
4. Крючкова І.В. Дисбаланси у розподілі валового наявного доходу як чинник гальмування економічного розвитку / І.В. Крючкова // Моделі ідентифікації макроекономічних дисбалансів в Україні: [колективна монографія] / За ред. М.І. Скрипниченко; Інститут економіки та прогнозування НАН України. – К., 2015. – С. 110–166.
5. Link A.N. Public/Private Partnerships: Innovation Strategies and Policy Alternatives [Electronic recourse] / Albert N. Link // Springer, 2006. – 155 p. – Accessed mode: <http://books.google.com.ua/>.
6. Poelhelke S. Do Global Banks Facilitate Foreign Direct Investment? / Steven Poelhelke // European Economic Review. – Volume 76, May 2015, P. 25–46.
7. Проскура В.Ф. Значення міжнародних спільних підприємств в активізації інноваційних та інвестиційних процесів / В.Ф. Проскура, В.М. Проць // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.4. – С. 284–290.
8. Стасюк Г.А. Решение проблем налогового стимулирования инвестиций – залог развития социально-экономических процессов / Г.А. Стасюк, Д.Я. Шаповал // Бизнес Информ. – 2011. – № 2(2). – С. 68–69.
9. Salacuse J.W. The Three Laws of International Investment: National, Contractual, and International Frameworks for Foreign Capital

- [Electronic recourse] / Jeswald W. Salacuse. First Edition. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2013. – 472 p. – Accessed mode: <https://books.google.com.ua/>.
10. Stowell D. Investment Banks, Hedge Funds and Private Equity [Electronic recourse] / David Stowell. Second Edition. USA: Elsevier, 2013. – 672 p. – Accessed mode: <https://books.google.com.ua/>.
 11. Ступницький О.І. Особливості використання інструментарію ПР для стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності / О.І. Ступницький // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 9(99). – С. 77–85.
 12. Хома І.Б. Венчурне інвестування як спосіб реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу держави / І.Б. Хома [та ін.] // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.3. – С. 292–298.
 13. Fabozzi F.J. Investment Management: A Science to Teach or An Art to Learn? [Electronic recourse] / Frank J. Fabozzi, Sergio M. Focardi, Caroline Jonas. CFA Institute Research Foundation, 2014. – 112 p. Accessed mode: <https://books.google.com.ua/>.
 14. Федулова Л.І. Фінансування інновацій у посткризовий період: збалансованість фінансової й інвестиційної політики / Л.І. Федулова // Фінанси України. – 2011. – № 8. – С. 15–28.
 15. Шевчук В. Україна і досі не має єдиної методики оцінки реального інвестиційного середовища / В. Шевчук // Юридична газета. – 2012. – № 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fsexpert.ua/ua/about/articles/ukrana-dos-ne-ma-dino-metodiki-ocznki-realnogo-nvesticijnogo-seredovishha>.
 16. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
 17. Initial Public Offerings – How They Affect Companies and Investors [Electronic recourse] InvestorGuide Staff. – Accessed mode: <http://www.investorguide.com/article/11714/initial-public-offerings-how-they-affect-companies-and-investors-igu/>.
 18. Українське об'єднання лізингодавців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uul.com.ua/>.
 19. Євролізинг Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://euro-leasing.com.ua/>.

Ильина А.О. Теоретические подходы к обоснованию системы целей государственного стимулирования инвестиционного процесса

Аннотация. В статье определена стимулирующая роль государства в осуществлении инновационно-инвестиционной деятельности субъектов хозяйствования, проанализирован характер развития отношений между субъектами инвестиционного процесса в Украине. Разработана система целей как инструментов совершенствования влияния государства на протекание инвестиционного процесса, исследованы основные подходы к их применению.

Ключевые слова: государственное стимулирование инвестиционного процесса, инвестиции, субъекты инвестиционного процесса, инновационно-инвестиционная деятельность, инвестиционный проект.

Ilyina A.O. Theoretical approaches to grounding the system of objectives of state stimulation of investment process

Summary. In the article the stimulating role of the state in the innovation and investment activity of business entities is defined, the nature of relationships between the subjects of investment process in Ukraine is analyzed. The system of objectives as tools of improving the state impact on investment process passing is developed; the main approaches to use them are studied.

Keywords: state stimulation of investment process, investments, subjects of investment process, innovation and investment activity, investment project.